

РЕШЕНИЕ

№ 441

гр. София, 15.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 2-РИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Иво Дачев

Членове: Мария Георгиева
Асен Воденичаров

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Асен Воденичаров Въззивно гражданско дело
№ 20231000502747 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 260848 от 18.06.2023 год., постановено по гр.д.№ 1583/2021 год. по описа на СГС, ГО, 22 състав, „Флоримис“ ЕООД е осъдено на правно основание чл.79, ал.1 от ЗЗД да заплати на Р. С. Д. сумата от 38 421.99 лева, представляващи недоизплатена цена по фактура № 000000005/06. 02.2018 год., ведно със законната лихва, считано от 19.03.2021 г. до окончателното изплащане, като искът е отхвърлен до пълния предявен размер от 64 800 лева, както и тази с правно основание чл. 86 от ЗЗД за сумата от 15 147.50 лева - мораторна лихва за периода от 07.02.2018г. до 05.02.2021г., поради прихващане със сумата от 19 606.50 лева, предмет на договор за цесия от 04.01.2021 год., сключен между Д. И. Б. и „Флоримис“ ЕООД, сумата от 4 500 лева, заплатена от ответника на ищеца на 25.11.2019 год. и сумата от 3 000 лева, заплатена от ответника на ищеца на 25.11.2019 год. С решението е отхвърлен предявен от „Флоримис“ ЕООД против Р. С. Д. насрещен иск с правно основание чл.55 от ЗЗД за сумата от 15 000 лева, платени на 12.02.2018 год., като са разпределени и разноските между страните.

Решението е обжалвано от ответника „Флоримис“ ЕООД с доводи за неправилност и необоснованост. Оспорват се изводите на съда, с които е прието въз основа на представената фактура, че е налице задължение на получателя на стоките. Твърди се, че стоката не е реално доставена. Отделно от това се твърди, че договорът за доставка е бил развален през месец септември 2019 год. именно поради виновно неизпълнение от страна на ищеца. Иска се

отмяна на решението в обжалваната осъдителна част и отхвърляне на исковата претенция, като бъде уважен предявения насрещен иск с правно основание чл.55 от ЗЗД. Претендира разносните по делото.

Въззиваемият Р. С. Д., чрез процесуален представител оспорва жалбата. Твърди се, че първоинстанционният съд е постановил решението си въз основа на събраните доказателства и е достигнал до правилен извод, досежно дължимостта на исковата сума. Моли за отхвърляне на жалбата и потвърждаване на решението във всички части. Претендира адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция.

Софийският апелативен съд, в изпълнение на правомощията си по чл. 269 от ГПК, намира решението в обжалваната част за валидно и допустимо. Преценявайки основателността на жалбата съобразно изложените оплаквания, касаещи анализ на събраните доказателства и приложението на материалния закон, съдът намира следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с иск с правно основание чл.79, ал.1 от ЗЗД, вр. чл.200 от ЗЗД, както и насрещен иск с правно основание чл.55, ал.1 от ЗЗД.

Ищецът Р. С. Д. излага в исковата си молба и уточняваща молба от 27.09.2021 год., че на 06.02.2018 год. доставил на ответното дружество „Флоримис“ ЕООД 120 тона слънчоглед, реколта 2017 год. на единична цена за тон от 540 лева или за общо за 120 тона – сумата от 64 800 лева, за което издал и фактура № 000000005/06.02.2018 год., по която не последвало плащане. В тази връзка моли ответникът да бъде осъден да заплати посочената сума, заедно с мораторна лихва за забава в размер на 15 147.50 лева, за периода от 07.02.2018 год. до 05.02.2021 год., законната лихва и разноси.

Ответника „Флоримис“ ЕООД оспорва иска, като твърди, че стоката не е доставена, поради което и сумата не е дължима. При условията на евентуалност прави възражение за прихващане със дължима сума от ищеца в размер на 19 606.50 лева, формирана по подробно описан начин, като вземането било придобито от дружеството по силата на сключения между него и Д. И. Б. договор за цесия от 04.01.2021 год., за което Р. С. Д. бил уведомен по чл.99, ал.3 от ЗЗД посредством нотариална покана, връчена при отказ на 15.03.2021 год., както и със сумата от 9 000 лева, представляваща стойността на продаден трактор с регистрационен № С06304, съгласно фактура № 0000000044 от 12.03.2015 год. и със сумата от 8 489.28 лева, представляващи стойността на извършена обработка на земя и доставка на торове и семена, с издадена и неплатена фактура № 0000000225 от 01.02.2021 год., със сумата от 4 500 лева, неоснователно платена на 25.11.2019 год. и със сумата от 3 000 лева, неоснователно платена на 04.12.2019 год. Предявява и насрещен иск за сумата от 15 000 лева, като твърди плащане без основание, съобразно изложеното в първоначалния иск и отговора към него.

Насрещния иск е оспорен от първоначалния ищец с твърдението, че слънчогледът бил доставен на 06.02.2018 г., съответно и фактурата осчетоводена, оспорено е също така и направеното възражение за прихващане.

Фактическата обстановка по делото е изяснена от първоинстанционния съд въз основа на

подробен анализ на приетите доказателства, като по нея не се и спори между страните.

От фактура № 00000000005 от 06.02.2018 год. е видно, че Р. С. Д. е доставил на „Флоримис“ ЕООД 120 тона слънчоглед, реколта 2017 год. на стойност 64 800 лева.

Пред първоинстанционният съд са приети основно и допълнително заключения на изготвена съдебно-счетоводна експертиза, които се кредитират от настоящия състав и от които се установява, че процесната фактура № 00000000005 от 06.02.2018 год. е отразена в дневника на покупки на ред 9 и ред 10 към подадената в НАП месечна справка-декларация по ЗДДС с вх. № 2203-1317688/12.03.2018 г. от ответното дружество. Фактурата е без ДДС, поради което на ред 10 е посочен Протокол № 0000000039/06.02.2018 г. с който ответното дружество е извършило обратно начисляване на ДДС по чл.163 от ЗДДС в размер на 12 960 лева върху сумата от 64 800 лева. Установява се от счетоводните данни при ищеца, че по фактурата е постъпило и отразено плащане по банковата сметка на 12.02.2018 год. в размер на 15 000 лева, като в основанието за плащане е посочено „плащане по ф.05/0602.2018 год. слънчоглед". Неизплатената сума по процесната фактура е в размер на 49 800 лева.

Не се спори между страните и по отношение на установения от първоинстанционният съд размер на дължимата сумата за прихващане – 11 378.01 лева, включваща и сумата по претендираната от ищеца по първоначалния иск мораторна лихва.

Пред първоинстанционният съд е разпитан свидетеля И. А. И., чийто показания обаче са недопустими, на основание чл.164, ал.1, т.3, т.5 и т.6 от ГПК. Отделно от това същата е и служител при ответника, а освен това е постъпила на работа през 2019 год., когато вече слънчогледът би следвало да е бил доставен.

При така установена фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

По предявен иск с правно основание чл.79, ал.1 от ЗЗД, вр.183 от ЗЗД, от ищеца следва да бъде доказано наличие на действителен договор по силата на който да е изправна страна, както и валидно задължение на длъжника, а последния следва да установи, че е престириал съгласно уговореното. Договорът за продажба е консенсуален и за неговото сключване съгласно разпоредбата на чл.183 ЗЗД е достатъчно да е постигнато съгласие за съществените му елементи - предмет и цена. Правото на собственост върху вещите преминава в момента на сключването на договора, като обстоятелството кога и дали е доставена веща касае изпълнението, а не самото съществуване на договора. Уговореният начин на плащане също касае изпълнението на договора. Достатъчно е страните да са постигнали съгласие за цената и начина на плащането ѝ, за да се приеме, че помежду им е възникнала облигационна връзка, имаща за последица прехвърляне правото на собственост от патримониума на продавача в патримониума на купувача. Т.е. при сключването на договора се пораждат правните последици, към които са насочени насрещните волеизявления на страните и той ги обвързва, но предаването на вещите, предмет на договора и заплащането на уговорената цена не се включва в неговия фактически състав, а е в изпълнение на породените от него договорни задължения.

Неоснователни са доводите на ответника за липса на сделка, сключена между страните, въз

основа на която се дължи плащане. Подписаната от представители на двете страни по сделката фактура, отразена в търговските книги и осчетоводена от получателя, чрез заверка на съответния счетоводен регистър и приспаднал данъчен кредит, доказва съществуването на задължението на получателя на стоките. Съдебната практика е категорична, че фактурата е годно доказателство за установяване на договор за търговска продажба на движими вещи, когато съдържа необходимите елементи от съдържанието на сделката, както и, че само по себе си отразяването на фактурата в счетоводството на получателя на стоката, включването ѝ в дневника за покупко-продажби по ДДС и ползването на данъчен кредит по същата, представлява недвусмислено признание на задължението и доказва неговото съществуване. Изложеното мотивира настоящия състав да приеме, че е сключен договор за покупко-продажба на 120 тона слънчоглед, при определена цена за тон в размер на 540 лева, като по тази сделка е извършена престация от Р. С. Д. – слънчогледа, както и частична престация от другата страна „Флоримис“ ЕООД – парични средства в размер на 15 000 лева, платени по процесната фактура. При двустранно подписаната фактура, доколкото е отразена двустранно в счетоводствата и на двете лица, при извършеното частично плащане – остава дължима сума в размер на 49 800 лева. От тази сума следва да се приспадне признатото за основателно и неоспорено от страните възражение за прихващане в размер на 11 378.01 лева и дължимата сума от ответната страна по сключения договор е в размер на 38 421.99 лева, за която сума искът е основателен.

По изложените съображения е неоснователен предявения насрещен иск за сумата от 15 000 лева, тъй като категорично се установи, че плащането е извършено на правно основание - фактура № 0000000005 от 06.02.2018 год.

Поради съвпадане на правните изводи на настоящият въззивен състав с тези на първоинстанционният съд, решението на Софийския градски съд следва да бъде потвърдено изцяло.

Съобразно изхода на спора пред въззивния съд ответника следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски в размер на 3 850 лева, съгласно представен списък по чл.80 от ЗЗД.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260848 от 18.06.2023 год., постановено по гр.д.№ 1583/2021 год. по описа на СГС, ГО, 22 състав.

ОСЪЖДА Флоримис“ ЕООД да заплати на Р. С. Д. сумата от 3 850 лева, разноски пред въззивния съд.

Решението може да се обжалва при условията на чл. 280 от ГПК с касационна жалба в едномесечен срок от връчването му на страните пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____